

Guía Docente				
Datos Identificativos			2023/24	
Asignatura (*)	Obras Costeiras		Código	632G01054
Titulación	Grao en Enxeñaría de Obras Públicas			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Optativa	4.5
Idioma				
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Enxeñaría Civil			
Coordinación	Sande González-Cela, José	Correo electrónico	jose.sande@udc.es	
Profesorado	Sande González-Cela, José	Correo electrónico	jose.sande@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Conocer los aspectos más importantes relacionados con la Ingeniería Marítima y la Gestión del Litoral. Estudio del medio ambiente litoral con sus diferentes ecosistemas, y los procesos morfológicos que determinan su forma y evolución. Análisis y cálculo de la dinámica sedimentaria en el entorno costero, con especial énfasis en estuarios y ríos. Adquirir los conocimientos de las legislaciones vigentes y las tipologías de figuras de protección ambiental de la costa (GIZC, Red Natura 2000). Estudio detallado de las obras de defensa de la costa, tanto con actuaciones en el lado tierra (ordenación del litoral, regeneración de playas) como en el lado mar (espigones, diques, pantallas, dragados). Cálculo y dimensionamiento de emisarios submarinos, análisis de vertidos en el mar.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A22	Capacidad para aplicar metodologías de estudios y evaluaciones de impacto ambiental.
A28	Capacidad para construcción y conservación de obras marítimas.
A36	Conocimiento del diseño y funcionamiento de las infraestructuras para el intercambio modal, tales como puertos, aeropuertos, estaciones ferroviarias y centros logísticos de transporte.
B10	Trabajar de forma colaborativa.
B18	Valorar críticamente el conocimiento, la tecnología y la información disponible para resolver los problemas con que deben enfrentarse.
C3	Aprovechamiento e incorporación de las nuevas tecnologías
C13	Capacidad de trabajo personal, organizado y planificado.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Traballo en equipo para a aprendizaxe e manexo de programas informáticos e manuais de enxeñaría marítima.	A28	B10	
Traballo con programas informáticos (SMC, Sistema de Modelado Costeiro) para a súa aplicación na xestión do litoral e cálculo de obras de enxeñaría marítima.	A36		C13
Deseño de estruturas de defensa da costa: diques, espigóns, pantallas. Cálculo de campos de espigóns, dragaxes, formulación de solucións con rexeneración de praias.	A28		
Cálculo e dimensionamiento de emisarios submarinos, análises de verteduras no mar.	A22 A28		
Estudo detallado das obras de defensa da costa, tanto con actuacións no lado terra (ordenación do litoral, rexeneración de praias) como no lado mar (espigóns, diques, pantallas, dragaxes).	A22 A28	B18	C13
Coñecer os aspectos máis importantes relacionados coa Enxeñaría Marítima e a Xestión do Litoral.	A28		
Análise e cálculo da dinámica sedimentaria na contorna costeira, con especial énfase en estuarios e ríos. Adquirir os coñecementos das lexislacións vixentes e as tipoloxías de figuras de protección ambiental da costa (GIZC, Rede Natura 2000).			

Realización e exposición oral de proxectos tipo e estudos de caso de estruturas de defensa da costa. Aplicación de novas técnicas e novas tecnoloxías.

C3

Contidos

Temas	Subtemas
Capítulo 1 : Introducción General	Presentación dos diferentes módulos da materia. Repaso de conceptos fundamentais da materia Portos e Costas para o correcto seguimento da materia.
Capítulo 2 : Medio Ambiente litoral	a) O medio mariño. División do Medio mariño b) Zona Intermareal. Adaptacións dos organismos c) Ecosistemas litorais: Costas rochosas, Charcas intermareales, Costas arenosas, Dunas, Beiras fangosas, Marismas e Estuarios, Lagoas litorais.
Capítulo 3 : Procesos litorales en rías y estuarios	a) Elementos morfolóxicos dunha desembocadura b) Dinámica sedimentaria dunha desembocadura c) Tendencia morfolóxica ao equilibrio. Variabilidade da tendencia d) Dinámica sedimentaria das zonas interiores do estuario
Capítulo 4 : Ordenación y Gestión del Litoral	a) Antecedentes Históricos. A costa, baixo presión b) Estratexias de Xestión c) Lexislación europea, española e galega. A lei 22/88 de Costas. Xestión, ordenación e tutela do Dominio público marítimo-terrestre e das Servidumes de tránsito e protección. d) A Xestión Integral da Costa. Estratexia da UE en G.I. Z. C. Casos prácticos e) Recuperación de espazos litorais de interese ambiental. Casos prácticos
Capítulo 5 : Impacto ambiental	a) A avaliación de impacto ambiental en enxeñería costeira b) Medio ambiente e obras de enxeñería costeira c) A Rede Natura 2000 na costa d) Xestión integral de proxectos no litoral e) A avaliación de impacto ambiental. f) Contaminación mariña. Emisarios submarinos. Verteduras no mar
Capítulo 6 : Actuaciones en el litoral y defensa de la costa	a) Introducción b) Clasificación das actuacións no litoral b.1) Actuacións lado Terra: Ordenación do litoral, Rexeneración de praias b.2) Actuacións lado Mar: Espigóns. Diques de Encanamento. Muros. Revestimentos. Pantallas. Dragaxes. Instalacións especiais.
Capítulo 7 : Espigones. Diques de Encauzamiento	a) Funcionamento. Cambios de perfil. Correntes de retorno. Transporte litoral retido. Erosión. b) Deseño de Espigóns. Perfil. Aliñación. Basculamentos. Transicións. c) Tipoloxías d) Aspectos Construtivos
Capítulo 8 : Muros. Revestimientos. Pantallas	a) Introducción. Obxectivos. b) Plan e concepción do proxecto c) Deseño en planta e sección d) Tipoloxías. Aspectos Construtivos. e) Socavación.
Capítulo 9 : Dragados. Instalaciones especiales marítimas	a) Dragados b) Instalacións especiais. Parques Eólicos. Plataformas Off- shore
Capítulo 10 : Herramientas de cálculo y diseño	a) Modelos numéricos. Programas comerciais. Casos prácticos b) Experimentación en modelos físicos. Exemplos.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba obxectiva	A22 A28 A36 B10 B18 C3 C13	50	62.5	112.5
Atención personalizada		0		0
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	Ao longo do curso realizarase a explicación do temario, así como visitas ao CITEEC para reforzolle dalgúns dos contidos. Existe a posibilidade de realizar visitas a obra e que dean sesións maxistras representantes do sector. Finalmente realizarase unha proba ou traballo que abarque todos os contidos da materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
	En las sesiones magistrales el profesor preguntará sobre la asimilación de contenidos por parte de los alumnos, y estará disponible en su despacho en horario de trabajo. La solución de problemas se realizará entre todos, guiando el profesor en todo momento a los estudiantes hacia la resolución de las prácticas. Para las mesas redondas y estudio de casos el profesor invitará a los ponentes más apropiados, facilitando la documentación aportada con anterioridad para el trabajo conjunto. Las prácticas a través de TIC serán impartidas por el profesor con atención personalizada en los ordenadores en los que trabajen los alumnos (dos alumnos por ordenador), orientando en todo momento sobre el uso del programa SMC (Sistema de Modelado Costero). Las salidas de campo y la asistencia a eventos científicos será supervisada por el profesor para la adecuación a las competencias de la asignatura. Para la preparación de las proba mixta el profesor estará disponible en su despacho en horario de trabajo. Se podrán realizar tutorías en grupo en función del número de alumnos interesados.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A22 A28 A36 B10 B18 C3 C13	Realizarase unha proba ou traballo que abarque todos os contidos da materia.	100
Outros			

Observacións avaliación
Para a obtención do aprobado na materia precísase un 50 sobre 100

Fontes de información	
Bibliografía básica	
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Proxecto fin de Carreira/632011510

Impacto Ambiental das Obras de Enxeñaría/632011608

Enxeñaría Portuaria/632011611

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Enxeñaría Portuaria/632011611

Enxeñaría do Saneamento Urbano/632011636

Materias que continúan o temario

Hidráulica e Hidroloxía I/632011204

Enxeñaría Ambiental/632011402

Portos e Costas/632011403

Obras Hidráulicas/632011407

Observacións

Se recomenda expresamente que los alumnos matriculados hayan cursado la asignatura Puertos y Costas de 4º Curso.

La asignatura combina diferentes modelos de estudio y aprendizaje, resaltando especialmente el manejo del programa SMC, ampliamente utilizado en el campo de la ingeniería marítima y costera.

Los profesores recomiendan también la asistencia a las conferencias invitadas de empresas y administraciones del sector, para el análisis y solución de problemas y proyectos tipo.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías